

**OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ETAPA JUDEȚEANĂ, BACĂU, 4.03.2017**

CLASA a VII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.**

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. Iorgovan era, ce-i drept, mai tânăr decât taică-său, însă tocmai fiindcă era mai tânăr și fiindcă îl avea pe Busuioc, bogătoiul tată, învățase mai mult în viața lui și era oarecum mai cuminte: asta o simțea Iorgovan, dar Busuioc o știa, și în fundul inimii se bucura de ceea ce știe. Iorgovan umblase cinci ani de zile la școlile din Arad; era vorba să se facă „domn“, fiindcă avea pe ce, și Busuioc visa nopți întregi la domnia feciorului său și nici n-avea de ce să nu viseze, fiindcă feciorul său era bun școlar. Într-o bună dimineață se pomenește însă cu el acasă.

– Taică, eu m-am gândit să mă dau și eu la plugărie, îi zisese el atunci. Busuioc s-a uitat lung la el, a mai stat pe gânduri, apoi l-a întrebat:

– Care va să zică rămâi plugar ca mine; de ce nu mi-ai spus-o tu asta mai nainte?

– Pentru că-mi ziceam, a răspuns Iorgovan, dacă îl întreb, știu că n-are să voiască; dac-o fac, știu că are să-i pară rău odată, iar dacă aștept până ce s-o mai gândi și el, mă tem că o să-mi treacă pofta.

„Așa-i!“ – gândise Busuioc în el – „tot mai bine plugar de frunte decât boier de rând“.

Însă Busuioc era om înșurat, el unul și cu nevasta doi, iar nevasta lui îl avea frate pe popa din Socodor, o avea soră pe preuteasa din Otlaca, mai avea și veri, și verișoare, și e greu lucru să ai neamuri multe și să te temi de gura lor.

„Busuioc nu știe să-și ție feciorul în frâu“: asta n-ar fi voit Busuioc s-o zică neamurile nevastei sale despre dânsul, pentru că avea și el neamuri, și aceste se supărau când acelea îl grăiau de rău, și apoi se supărau și acelea când știau că aceste s-au supărat, încât Busuioc se bălăbănisese câte un an de zile până ce ajungea să se împace.

El se duse dar la popa, fiindcă popa era cel mai cu minte dintre toți.

– Lasă-l frate! – a grăit popa – că el știe mai bine la ce-l trage inima!

De atunci Iorgovan tace, face și așteaptă ca taică-său să se bucure, iar Busuioc e tată și se bucură și atunci când nu prea are de ce.
(Ioan Slavici, *Pădureanca*)

B. Generația părinților vrea să conserve ceea ce a clădit bun și să asigure continuitatea unui mod de viață în care a investit afectiv enorm. Dorința părinților este de a transmite ceea ce au descoperit drept valoros în viață și se simt satisfăcuți în măsura în care copiii sunt receptivi, dornici să primească și să ducă mai departe ceea ce vor ei să le transmită.

Până acum toate bune și frumoase, numai intenții pozitive. Doar că... pe lângă aceste intenții și acțiuni bune, luminoase, se strecoară și anumite „părți de umbră“, cu „efecte secundare“ parazitare.

De exemplu, știm deja că multe din lucrurile pe care părinții vor să le transmită copiilor sunt proiecții narcisice*: respectiv, părinții vor ca ai lor copii să realizeze ceea ce ei au valorizat și și-au dorit întotdeauna, dar n-au reușit să realizeze.

Copiii pot simți acest lucru, respectiv că părinții sunt mai preocupați de propriile ambiții, decât de ceea ce ei, copiii, își doresc cu adevărat (altfel spus, copiii simt că părinții îi folosesc – inconștient, bineînțeles – ca instrument de realizare a propriilor ambiții) și atunci se revoltă. De asemenea, ei pot simți, pe baza reflecției asupra propriei experiențe de viață, că viziunea părinților asupra lumii și formulele lor de succes nu sunt tocmai bune sau adecvate momentului prezent.

Formulele de succes nu sunt veșnice, ele se schimbă în funcție de schimbările sociale care le condiționează. (Virgil Ricu, *Ce este prăpastia dintre generații*, <http://www.psychologies.ro>)

*narcisic - caracteristic celui stăpânit de narcisism (admirație și dragoste exagerată față de propria persoană)

Subiectul I - Lectura -

50 de puncte

a) Înțelegerea textului (12 puncte)

1. Identifică tema comună a celor două texte. **6 puncte**
2. Evidențiază, în 5 – 7 rânduri (50 – 70 de cuvinte), rolul dialogului în textul A. **6 puncte**

b) Scriere despre textul literar (30 de puncte)

Redactează o compunere de 20 - 25 de rânduri (200 – 250 de cuvinte) în care să prezinți, pe baza primului text, relația dintre Busuioc și fiul său.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Subiectul al II-lea - Practica rațională și funcțională a limbii -

10 puncte

Alcătuiește un text de 150 – 200 de cuvinte în care să îți exprimi opinia despre modul în care părinții vor să le asigure copiilor un viitor fericit, orientându-i spre anumite profesii. Poți utiliza, în construirea argumentării, idei din ambele texte și/ sau din alte opere literare citite.

Subiectul al III-lea - Elemente de construcție a comunicării -

50 de puncte

1. Extrage cinci cuvinte, din oricare dintre cele două texte, în care numărul de litere să fie mai mare decât numărul de sunete. Precizează numărul de litere și de sunete. **5 puncte**
2. Scrie antonimele următoarelor cuvinte subliniate în texte: *se bucura*, *continuitatea*, *inconștient*, *se revoltă*, *adecvate*. **5 puncte**
3. Selectează câte un cuvânt obținut prin conversiune, din ambele texte, și realizează câte un enunț în care aceste cuvinte să aibă altă valoare morfologică, pe care o vei numi. **5 puncte**
4. Transcrie două unități frazeologice din textul A și explică înțelesul lor. **5 puncte**
5. Identifică în textul A o structură care poate forma omofone. Explică omofonia. **5 puncte**
6. Precizează diateza și funcția sintactică a verbelor din fragmentul: (...) *și atunci se revoltă. De asemenea, ei pot simți, pe baza reflecției asupra propriei experiențe de viață, că viziunea părinților asupra lumii și formulele lor de succes nu sunt tocmai bune sau adecvate momentului prezent. Formulele de succes nu sunt veșnice (...).* **5 puncte**
7. Trece un verb, selectat din textul B, la toate diatezele studiate. **5 puncte**
8. Selectează, din primul paragraf al textului A, un adjectiv la un grad de comparație, precizând cazul, funcția sintactică și gradul. **5 puncte**
9. Construiește două propoziții în care substantivul *copiii* să fie în cazurile dativ, genitiv, precedate de prepoziții. **5 puncte**
10. Precizează valoarea morfologică, funcția sintactică și cazul următoarelor cuvinte din textul A: *lui* (viața lui), *său* (domnia feciorului său), *asta* (de ce nu mi-ai spus-o tu asta mai înainte?), *-i* (are să-i pară rău), *despre* dânsul (*s-o zică neamurile nevastei sale despre dânsul*). **5 puncte**